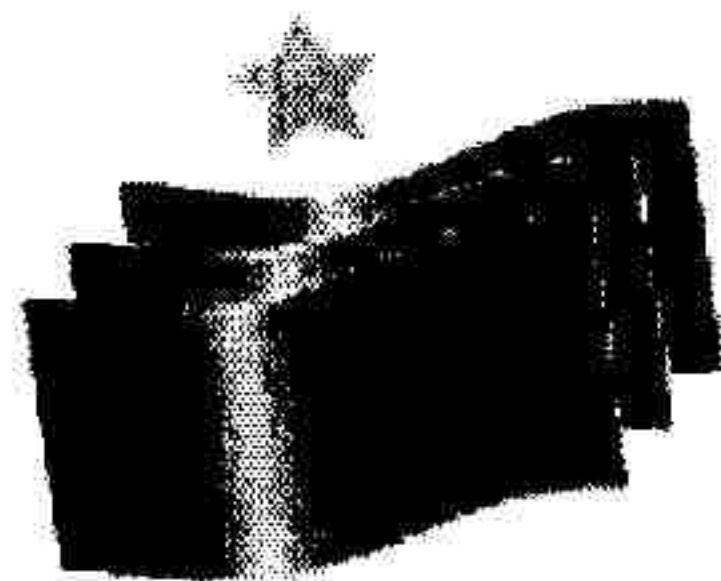

ΓΙΑΒ	2956
18 ΜΑΙ 2010	

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ.κ. Υπουργούς
- Πολιτισμού και Τουρισμού &
- Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ο βουλευτής Ηρακλείου, **Μιχάλης Κριτσωτάκης** κατέθεσε αναφορά **ΚΕΙΜΕΝΟ** του **ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ**, στο οποίο **εκφράζουν** την **ανησυχία τους** για την τύχη του **Ηρώου του Ηρακλείου** Κρήτης, καθώς και την **αντίθεσή τους** "στη διαιώνιση της ολιγωρίας και της αδιαφάνειας, που διέπουν συχνά ακόμα και σήμερα τη λειτουργία των Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ.", όπως και στην απόφαση της Διεύθυνσης Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, για τη μη κήρυξη του Ηρώου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου, "αντιδρώντας σε πρακτικές που εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες, οι οποίες αντιβαίνουν στο καθήκον της, που είναι **ΜΟΝΟ** η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς". **Ζητάνε**, τέλος, από την πολιτική ηγεσία του ΥΠ.ΠΟ.Τ να θέσει ως προτεραιότητα την προστασία των μνημείων, πέραν και πάνω από τα όποια συμφέροντα, **τονίζοντας** ότι το Ελληνικό κράτος δεν έχει πια την πολυτέλεια να γκρεμίζει μνημεία!

Αθήνα, 17.05.2010
Ο καταθέτων βουλευτής

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Σ.ΕΚ.Α.

Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων

Νικηταρά 8-10, 10678 Αθήνα, Τηλ./Fax: 210 3816584, Κιν. 6977509501

Email: sekagr@msn.com, www.sitemaker.gr/seka

ΤΟ ΥΠ.ΠΟ.Τ. ΓΚΡΕΜΙΖΕΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ!

Πάρκινγκ καταβροχθίζει το Ηρώον του Ηρακλείου Κρήτης

Ο Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων εκφράζει την αντίθεση του στη διαιώνιση της ολιγωρίας και της αδιαφάνειας, που διέπουν συχνά ακόμα και σήμερα τη λειτουργία των Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ., παρά την πρόσφατη αλλαγή της Κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας του. Οι απαράδεκτες αυτές πρακτικές κάνουν την εμφάνισή τους, με αφορμή αυτή τη φορά την τύχη του Ηρώου του Ηρακλείου Κρήτης.

Το Ηρώον της πόλης του Ηρακλείου στην Πλατεία Ελευθερίας θεμελιώθηκε το 1930, σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε στη Νομαρχία από το Δήμο Ηρακλείου. Αφορμή της θεμελίωσής του υπήρξε ο εορτασμός της Εκατονταετηρίδας από την Εθνική Παλιγγενεσία, που εορτάστηκε σε ολόκληρη τη Ελλάδα.

Βασίστηκε στην ιδέα του Εφόρου Αρχαιοτήτων Σπυρ. Μαρινάτου και σε σχέδια του αρχιτέκτονα και μηχανικού του Δήμου Ηρακλείου, Δημήτρη Κυριακού, τα οποία εγκρίθηκαν ομόφωνα από την Τοπική Επιτροπή Εορτασμού, που συστάθηκε από τη Νομαρχία Ηρακλείου και αποτελούνταν από προσωπικότητες της εποχής. Σχεδιάστηκε με γραμμές και αναλογίες της μινωικής αρχιτεκτονικής, όπως αυτή γινόταν τότε γνωστή από τις ανασκαφές και τις αναστηλώσεις του Έβανς στο ανάκτορο της Κνωσού, που ολοκληρώνονταν εκείνα ακριβώς τα χρόνια.

Ακολούθησε αρχιτεκτονικά τον τύπο του *Μινωικού Μεγάρου*, με πρόστωο από δύο κίονες, το οποίο οδηγούσε στην κυρίως αίθουσα, και απέδιδε ανακτορικού χαρακτήρα *τριμερές ιερό*, με ιερά θρανία και θρόνο στο εσωτερικό. Η ανέγερσή του χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από δημόσιους εράνους στους οποίους συμμετείχαν οι δήμοι και οι κοινότητες, σύλλογοι, σωματεία εργαζομένων και απλοί ιδιώτες.

Αποτέλεσε για χρόνια το κύριο Ηρώον της πόλης, στις εκδηλώσεις των εορτασμών της Εθνικής Επετείου της 25^{ης} Μαρτίου του 1821, ενώ παράλληλα λειτούργησε ως το πρώτο Ιστορικό-Εθνολογικό Μουσείο της Κρήτης, ανοιχτό στο κοινό, με ενθυμήματα και κειμήλια των Κρητικών Επαναστάσεων.

Λεηλατήθηκε και εγκαταλείφθηκε οριστικά το Μάιο του 1941, κατά την κατάληψη της πόλης από τους Γερμανούς. Στην Κατοχή, από τα θραύσματα βόμβας που εξερράγη στον περιβάλλοντα χώρο του, το Ηρώον υπέστη σοβαρές ζημιές, οι οποίες διακρίνονται και σήμερα στον ανατολικό τοίχο του.

Ύστερα από δικαστικούς αγώνες, που ξεκίνησαν τη δεκαετία του '50 και ολοκληρώθηκαν πρόσφατα, ο χώρος που είχε διατεθεί το 1930 από τον Δήμο Ηρακλείου στη Νομαρχία για να χτιστεί το Ηρώο, αποδόθηκε σε ιδιώτες. Τότε ξεκίνησαν τα αιτήματα των φερόμενων ιδιοκτητών του χώρου για την κατεδάφιση του μνημείου και την ανέγερση νέας οικοδομής, παρά τη ρητή επισήμανση, από το 1936, όλων των σχεδίων πόλης του Ηρακλείου, που χαρακτηρίζουν τον χώρο ως κοινόχρηστο και αδόμητο. Αυτονόητο είναι βέβαια πως το ακίνητο έχει αποκτήσει στο μεταξύ μεγάλη οικονομική αξία, ευρισκόμενο στην καρδιά της πόλης και τα συμφέροντα που διακυβεύονται είναι τεράστια. Εδώ και 10 χρόνια ο περιβάλλων χώρος του μνημείου λειτουργεί ως πάρκινγκ, που εκμεταλλεύονται οι φερόμενοι ιδιοκτήτες!

Το 2004 η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης εισηγήθηκε προς το Υπουργείο Πολιτισμού την κήρυξη του Ηρώου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου. Αντίστοιχη εισήγηση είχε υποβάλει προς τους αρμόδιους

φορείς και ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Νομού Ηρακλείου. Το 2006 το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων απέρριψε την εισήγηση της αρμόδιας Εφορίας ψηφίζοντας ομόφωνα (!) ότι το Ηρώο «δεν αποτελεί κτίριο με αξιόλογα αρχιτεκτονικά, μορφολογικά, καλλιτεχνικά ή ιστορικά στοιχεία και, επομένως, δεν πληροί τις αυξημένες προϋποθέσεις, οι οποίες τίθενται από το άρθρο 6, παρ.1γ του Ν.3028/2002».

Από τότε έχουν μεσολαβήσει νέες εισηγήσεις για την κήρυξη του Ηρώου, από το Τμήμα Ανατολικής Κρήτης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, την Επιτροπή Αρχιτεκτονικού Ελέγχου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου και την 13η Εφορία Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, η οποία, μάλιστα, έχει διευκρινίσει ότι, ακόμα και σε περίπτωση κατεδάφισης, δεν θα χορηγήσει άδεια ανέγερσης νέας οικοδομής, καθώς ο χώρος του Ηρώου αποτελεί μέρος της Βενετικής οχύρωσης του Ηρακλείου. Παράλληλα, έξι τοπικοί Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ με ερωτήσεις προς τον τότε Υπουργό Πολιτισμού κ. Σαμαρά έχουν αξιώσει την προστασία του Ηρώου. Ωστόσο, οι πιέσεις των φερόμενων ιδιοκτητών εντάθηκαν, με αποκορύφωμα την δικαστική διένεξη με υπαλλήλους της Πολεοδομίας του Δήμου Ηρακλείου, ύστερα από την άρνηση των δευτέρων να εκδώσουν άδεια κατεδάφισης του μνημείου.

Τον Αύγουστο του 2009 το Παράρτημα Κρήτης του Συλλόγου Εκτάκτων Αρχαιολόγων διαβίβασε στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης επιστημονική εργασία του αρχαιολόγου Γ. Τζωράκη για την ιστορία του Ηρώου, αξιώνοντας την άμεση κήρυξή του ως διατηρητέου μνημείου, καθώς συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος:

- 1) Σχεδιάστηκε από τον Αρχιτέκτονα Δ. Κυριακό που λάμπρυνε την πόλη με σπουδαία κτήρια, πολλά από τα οποία είναι ήδη διατηρητέα.
- 2) Αποτελεί το τελευταίο εναπομείναν στο Ηράκλειο δημόσιο κτήριο *νέο-μινωικού* ρυθμού, ο οποίος, αν και δεν επικράτησε, εμφανίστηκε με πολλά και αξιόλογα παραδείγματα στην Κρήτη κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αι.
- 3) Η ανέγερσή του χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από δημοσίους εράνους.
- 4) Αποτέλεσε για πολλά χρόνια το κύριο Ηρώον της πόλης.
- 5) Λειτουργήσε ως το πρώτο Ιστορικό -Εθνολογικό Μουσείο της Κρήτης, όπου φυλάσσονταν ιστορικά κειμήλια των κρητικών Επαναστάσεων.
- 6) Παρά τη βραχύβια λειτουργία του, είναι συνδεδεμένο με την ιστορική μνήμη της πόλης, ως το πρώτο Ιστορικό Μουσείο της Κρήτης, το οποίο θυμούνται οι παλαιότεροι Ηρακλειώτες που ως μαθητές το επισκέπτονταν με τα σχολεία τους.

Μετά το αίτημα του Συλλόγου μας, το Σεπτέμβριο του 2009, η αρμόδια Υπηρεσία υπέβαλλε ξανά, πλήρως επικαιροποιημένο, το φάκελο του Ηρώου προς την Κεντρική Υπηρεσία Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς με αίτημα την επαναξιολόγηση του Ηρώου από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων.

Οι αιφνιδιασμοί όμως του ΥΠ.ΠΟ.Τ δεν τελειώνουν εδώ: Πριν λίγες ημέρες του 2010 η Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς κοινοποίησε στην τοπική Εφορεία την υπ. αρ. 85916π.ε/2170 απόφασή της να ΜΗΝ διαβιβάσει τον επικαιροποιημένο φάκελο του Ηρώου στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, επειδή, κατά τη γνώμη της Υπηρεσίας, δεν υπάρχει επαρκής αιτιολογία για την επαναξιολόγηση του μνημείου!!

Εμμένει λοιπόν στην απόφαση του 2006 για τη μη κήρυξη του Ηρώου, η οποία βασίστηκε σε έναν ανεπαρκή φάκελο, που δεν περιλάμβανε τότε τις απαιτούμενες από το νόμο απόψεις των τοπικών φορέων και παρεμποδίζει την επαναξιολόγηση του Ηρώου, από το αρμόδιο Κεντρικό Συμβούλιο, παραβλέποντας, απροκάλυπτα, τόσο τα νέα ιστορικά στοιχεία που προστέθηκαν στον νέο φάκελο, όσο και τις απόψεις του συνόλου σχεδόν των τοπικών φορέων, που αξιώνουν την προστασία του Ηρώου! Εμμένει στην απόφαση του 2006, η οποία θα επιτρέψει την κατεδάφιση του μνημείου! Και για την απόφασή αυτή, η εν λόγω Υπηρεσία χρεώνει την ευθύνη στον Υπουργό Πολιτισμού!

Ως Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων θέλουμε να πιστεύουμε πως αυτό δεν ισχύει! Θέλουμε να πιστεύουμε πως η πολιτική ηγεσία του ΥΠ.ΠΟ.Τ θέτει ως προτεραιότητα την προστασία των μνημείων, πέραν και πάνω από τα όποια

συμφέροντα. Εκφράζουμε την αντίθεσή μας στην αστήρικτη αυτή απόφαση της Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, αντιδρώντας σε πρακτικές που εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες, οι οποίες αντιβαίνουν στο καθήκον της, που είναι ΜΟΝΟ η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ο Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων εκφράζει επίσης τη συμπαράστασή του προς τους υπαλλήλους της Πολεοδομίας, που με προσωπικό κόστος προστατεύουν την Ιστορία της πόλης τους.

Το Ελληνικό κράτος δεν έχει πια την πολυτέλεια να γκρεμίζει μνημεία!

Για το Δ.Σ. του Σ.ΕΚ.Α.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Χριστίνα Θεοδωροπούλου

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Παναγιώτης Κουτής